

Ανοιχτή Επιστολή

Αναβάθμιση του πλαισίου των εξετάσεων των υποψήφιων Δικηγόρων

Αξιότιμες κυρίες, αξιότιμοι κύριοι,

Οι εξετάσεις των υποψηφίων δικηγόρων για την άδεια άσκησης επαγγέλματος συνιστούν μια ανοικτή πληγή που εκθέτει το δικηγορικό σώμα. Μια διαδικασία κατά της οποίας έχουν εκφραστεί κατά καιρούς από μεγάλη μερίδα του νομικού κόσμου, αλλά και από τους ίδιους τους υποψήφιους, πολλοί προβληματισμοί ως προς το ουσιαστικό, αντικειμενικό και αξιοκρατικό πλαίσιο εξέτασης. Δεδομένων δε των πολύ υψηλών ποσοστών επιτυχίας των διαγωνιζομένων, γνωρίζουμε ότι πολλοί εξ' αυτών των προβληματισμών έχουν βάση. Και αναγκαζόμαστε να απορούμε για το αυτονόητο: Γιατί παραμένει μια διαδικασία προαγωγής από ασκούμενο σε δικηγόρο, όταν τελικά εκλείπουν από αυτή αναγκαία στοιχεία της δοκιμασίας και της αξιολόγησης;

Αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς, δύο εναλλακτικές επιλογές υπάρχουν για την εξέλιξη του ασκούμενου δικηγόρου μετά την ολοκλήρωση της άσκησης. Η μία είναι η κατάργηση των εξετάσεων και η αυτόματη προαγωγή των ασκούμενων σε δικηγόρους. Η επιλογή αυτή δε μας εκφράζει, καθότι είναι δεδομένο ότι θα οξύνει το ήδη τεράστιο πρόβλημα του υπερπληθυσμού των δικηγόρων, που συμπιέζει τις αμοιβές προς τα κάτω και μειώνει το κύρος του επαγγέλματος στην κοινωνία. Διόλου τυχαία, άλλωστε, η πάλαι ποτέ πιο περιζήτητη σχολή της χώρας, έχει πλέον βάση εισαγωγής που ξεκινά από τα 16.500 μόρια.

Η άλλη επιλογή, και η μόνη υπεύθυνη λύση στο πρόβλημα, είναι η αναβάθμιση και η αναμόρφωση του θεσμού των εξετάσεων. Από ένα θεσμό δοκιμασίας κενού περιεχομένου, σε ένα χρήσιμο εργαλείο αξιολόγησης των δεξιοτήτων και της κατάρτισης του υποψήφιου δικηγόρου. Όπως ακριβώς συμβαίνει σε όλες τις προηγμένες χώρες του εξωτερικού (ΗΠΑ, Αγγλία, Γερμανία, Ιταλία κ.λπ.), στις οποίες προβλέπεται ένα σοβαρό σύστημα εξέτασης της επάρκειας των υποψηφίων δικηγόρων, και όπου το λειτούργημα του δικηγόρου κατέχει κορυφαία κοινωνική και οικονομική θέση.

Η αρχιτεκτονική των νέων εξετάσεων πρέπει να εγγυάται την αξιοκρατία. Να κρίνεται με τρόπο δίκαιο η επάρκεια του νέου δικηγόρου να προσφέρει ποιοτικές νομικές υπηρεσίες. Με θέματα που διαμορφώνονται και διορθώνονται από ακαδημαϊκούς και δικαστικούς εγνωσμένου κύρους. Με δοκιμασίες που σχετίζονται και με τη δικηγορική πράξη (π.χ. σύνταξη δικογράφου) – και όχι με εξετάσεις πάνω στα ίδια αντικείμενα με τα προγράμματα σπουδών των Νομικών Σχολών, που ο διαγωνιζόμενος έχει ήδη εξεταστεί. Με ιδιαίτερη βαρύτητα στον τομέα δικαίου που επιλέγει ο υποψήφιος – ώστε να ευνοείται βαθμολογικά εκεί όπου ειδικεύεται. Με κανονική επιτήρηση – που διασφαλίζει και δεν ακυρώνει την ουσία του θεσμού. Με δυνατότητα επαναληπτικών εξετάσεων για τους αποτυγχόντες στα μαθήματα που απέτυχαν – και όχι ξανά σε όλα τα μαθήματα. Με παροχή υποτροφιών στους αριστεύοντες των εξετάσεων. Ή και ακόμα, με τη μείωση του χρόνου άσκησης, ώστε οι υποψήφιοι να έχουν τον χρόνο της κατάλληλης προετοιμασίας – και να

μην αγγίζει ο συνολικός χρόνος της άσκησης τα δύο έτη μέχρι και την έκδοση των αποτελεσμάτων.

Η αναβάθμιση των δικηγορικών εξετάσεων θα σημάνει αναβάθμιση του κύρους της δικηγορίας. Κάθε νέος/α δικηγόρος που θα έχει πιστοποιηθεί από ένα δίκαιο σύστημα ουσιαστικής εξέτασης, και θα νιώθει και θα είναι σε θέση να ασκεί επιτυχώς το δικηγορικό λειτούργημα. Παράλληλα, η αγορά των δικηγόρων θα εξορθολογιστεί, καθόσον δεν θα προστίθεται αυτόματα χιλιάδες δικηγόροι, χωρίς κανένα κριτήριο πιστοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων. Είναι η ώρα της μεγάλης, υπεύθυνης αλλαγής, μακριά από τον καθησυχαστικό λαϊκισμό που τάζει εύκολη πρόσβαση στο επάγγελμα, και καταλήγει να εξευτελίζει τους όρους άσκησής του.

Αθήνα, 26 Σεπτεμβρίου 2024

Οι συντάκτες

Στέλιος Λεριός

Σύμβουλος ΔΣΑ

Κωστής Λιακόπουλος

Γιώργος Βουνίδης

Αντώνης Μιχελόγγονας

Σύμβουλοι Ε.Α.Ν.Δ.Α.

Οι υπογράφοντες Δικηγόροι Αθηνών:

- 1. Στέλιος Λεριός - ΔΣΑ 3***3**
- 2. Κωστής Λιακόπουλος - ΔΣΑ 3***6**
- 3. Γιώργος Βουνίδης – ΔΣΑ 4***6**
- 4. Αντώνης Μιχελόγγονας – ΔΣΑ 3***3**
- 5. Μιχάλης Νταγγίνης – ΔΣΑ 3***6**
- 6. Σπύρος Αγαθαγγέλου - ΔΣΑ 4***3**
- 7. Γιάννης Αγαθαγγέλου - ΔΣΑ 4***0**
- 8. Φωτεινή Αγαλιώτη - ΔΣΑ 4***9**
- 9. Νάνσυ Αλεξοπούλου - ΔΣΑ 4***4**
- 10. Ευαγγελία Αλοιμόνου - ΔΣΑ 4***9**
- 11. Μιχάλης Αναστασόπουλος - ΔΣΑ 5***1**
- 12. Χριστίνα Αντωνοπούλου - ΔΣΑ 4***0**
- 13. Κωνσταντίνος Βασιλόπουλος - ΔΣΑ 4***7**

14. Νίκη Βέλκου - ΔΣΑ 5***7
15. Λευτέρης Βενιζέλος - ΔΣΑ 5***7
16. Δημήτρης Βερδελής - ΔΣΑ 4***9
17. Γιάννης Βιδάλης - ΔΣΑ 4***1
18. Άγγελος Βλαζάκης - ΔΣΑ 4***7
19. Δανάη Γαζή - ΔΣΑ 5***5
20. Δημήτρης Γερασιμίδης – ΔΣΑ 4***7
21. Βασίλης Γεωργίου - ΔΣΑ 5***9
22. Ειρήνη Γκαρίκου - ΔΣΑ 4***6
23. Μαρία Γκόρου - ΔΣΑ 4***4
24. Γεωργία Δαλιάνη - ΔΣΑ 4***5
25. Γεωργία Δασκαλάκη - ΔΣΑ 4***6
26. Εβελίνα Δαφνή - ΔΣΑ 4***2
27. Αναστασία Δημοπούλου - ΔΣΑ 4***4
28. Σπύρος Διονυσιώτης - ΔΣΑ 4***6
29. Γιώργος Ζαούρης – ΔΣΑ 4***2
30. Διονύσης Κάζαγλης - ΔΣΑ 3***3
31. Χρύσα Καλλιμάνη - ΔΣΑ 4***2
32. Πορφυλένια Κανελλοπούλου - ΔΣΑ 4***6
33. Νικόλ Καντρή - ΔΣΑ 3***6
34. Ιωάννα Καπελλάκη - ΔΣΑ 4***8
35. Κωνσταντίνος Καρακωστανόγλου - ΔΣΑ 4***5
36. Θοδωρής Καρατσόλης - ΔΣΑ 4***6
37. Φαίη Καρκαντζού - ΔΣΑ 3***1
38. Ηρώ Κιούση - ΔΣΑ 4***9
39. Ευαγγελίνα Κιρμιζάκη – ΔΣΑ 3***4
40. Νεκταρία Κλουδά - ΔΣΑ 3***2
41. Μίκα Κοκκίνη – ΔΣΑ 5***3
42. Θεοδόσιος Κονταξής – ΔΣΑ 4***2
43. Έλλη Κοντέα - ΔΣΑ 4***7
44. Νεφέλη Κοροβέση - ΔΣΑ 3***0
45. Αλέξης Κοτσαρίνης - ΔΣΑ 3***5
46. Νίκος Κουλούρης - ΔΣΑ 3***8
47. Μαρία - Ωραιοζήλη Κουτσουπιά - ΔΣΑ 3***4
48. Άρτεμις Κρασαγάκη – ΔΣΑ 5***5
49. Γιώργος Κωνσταντίνου - ΔΣΑ 4***6
50. Χρύσα Κώστα - ΔΣΑ 4***9
51. Κωνσταντίνος Λειβαδίτης - ΔΣΑ 5***8
52. Ιωάννα Λουκά - ΔΣΑ 4***9
53. Βασίλης Μαγκώνης – ΔΣΑ 4***4
54. Νίκος Μάλαμας - ΔΣΑ 3***2
55. Βασίλης Μαντάς - ΔΣΑ 4***5
56. Μυρτώ Μαντζώρου - ΔΣΑ 4***6

57. Αλεξάνδρα Μηλιώνα - ΔΣΑ 5***8
58. Θωμάς Μητρόπουλος - ΔΣΑ 4***7
59. Μιχάλης Μιχαλάκης - ΔΣΑ 4***3
60. Ειρήνη Μιχαλέα - ΔΣΑ 4***6
61. Εύη Μιχελάκη - ΔΣΑ 4***0
62. Χάρης Μουργελάς - ΔΣΑ 4***8
63. Κατερίνα Μουρτζά – ΔΣΑ 4***7
64. Λάμπρος Μπακογεώργος - ΔΣΑ 4***9
65. Γιάννης Μπακογεώργος - ΔΣΑ 4***8
66. Σταύρος Μπαλαούρας – ΔΣΑ 4***2
67. Δημήτρης Μπέης - ΔΣΑ 3***1
68. Δημήτρης Μπελδέκος - ΔΣΑ 3***8, Μέλος Δ.Σ. Ένωσης Ποινικολόγων
69. Παντελής Μπράτης - ΔΣΑ 4***6
70. Νίκος Μπρέγιαννος - ΔΣΑ 3***4
71. Μαρία-Ελένη Νικολάου - ΔΣΑ 4***9
72. Άγγελος Νικολόπουλος - ΔΣΑ 4***9
73. Αντιγόνη Νταγκούλη – ΔΣΑ 3***5
74. Δήμητρα Νταρακλίτση - ΔΣΑ 4***0
75. Θωμαΐς Νταφούλη – ΔΣΑ 4***6
76. Κωνσταντίνα Ντόντη - ΔΣΑ 3***0
77. Αγγελής Πανόπουλος – ΔΣΑ 5***5
78. Ειρήνη Παπαγεωργίου - ΔΣΑ 3***8
79. Γιώργος Παπουτσιδάκης - ΔΣΑ 4***4
80. Αθηνά Παριανού - ΔΣΑ 3***5
81. Μαρία Πεντάρη – ΔΣΑ 4***2
82. Κωνσταντίνα Πετροπούλου - ΔΣΑ 4***2
83. Κωνσταντίνος Ποδαράς - ΔΣΑ 4***9
84. Ελένη Πολύμερου - ΔΣΑ 3***8
85. Μίνα Ραβάνη - ΔΣΑ 4***1
86. Μαριτίνα Ρέλλου – 3***9
87. Ασπασία Ρυακιωτάκη - ΔΣΑ 4***6
88. Σοφία Σαγιά - ΔΣΑ 4***6
89. Νικόλας Σακκάς - ΔΣΑ 3***7
90. Κωνσταντίνα Σανιδά - ΔΣΑ 5***3
91. Δάφνη Σαχίνογλου – ΔΣΑ 4***8
92. Κυριάκος Σκαλίμης – ΔΣΑ 4***1
93. Αγγελική Σκάρπα – ΔΣΑ 5***7
94. Ευάγγελος Τασούλας - ΔΣΑ 4***6
95. Ειρήνη Ταφραλή - ΔΣΑ 3***5
96. Γλυκερία Τερζή - ΔΣΑ 3***9
97. Ιάκωβος Τεχνόπουλος- ΔΣΑ 3***2
98. Βασίλης Τσάκωνας - ΔΣΑ 4***9
99. Χρύσα Τσελαλίδου - ΔΣΑ 3***1

100. Χριστίνα Τσιαλτζή - ΔΣΑ 3***6
101. Αστέρω Τσίρκα - ΔΣΑ 4***4
102. Χριστίνα Σφήκα – ΔΣΑ 3***5
103. Δημήτρης Φαλτάκας - ΔΣΑ 4***7
104. Μαριάννα Φουντή - ΔΣΑ 4***6
105. Δανάη-Μαρία Χατζηθωμά - ΔΣΑ 3***9
106. Αποστόλης Χατζόπουλος - ΔΣΑ 5***8
107. Θάνος Χείρας - ΔΣΑ 5***3
108. Κωνσταντίνος Χορταριάς - ΔΣΑ 4***8
109. Ματίνα Χρυσίνα - ΔΣΑ 4***5
110. Βασίλης Ψύχας – ΔΣΑ 4***5

Οι υπογράφωντες Δικηγόροι Πειραιώς, Θεσσαλονίκης & Περιφέρειας:

1. Αντώνης Βαρδάκας – ΔΣ Ναυπλίου 5*9
2. Γιώργος Γερασίμου – ΔΣ Πειραιώς 4**9
3. Βίκυ Γκουγκουσίδου – ΔΣ Θεσσαλονίκης 1***4
4. Λαμπρινή Καλαβρουζιώτη – ΔΣ Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου 2*8
5. Γιώργος Κατρίτσης – ΔΣ Πειραιώς 4**2
6. Γιώργος Κατσαούνης – ΔΣ Ναυπλίου 5*5
7. Λευτέρης Μαστρογιάννης – ΔΣ Χανίων 1*7
8. Δημήτρης Μέκακας – ΔΣ Ξάνθης 4*0
9. Κωνσταντίνος Μποντόζης – ΔΣ Χίου 2*7
10. Γιάννης Πουλτσίδης – ΔΣ Βέροιας 6*2